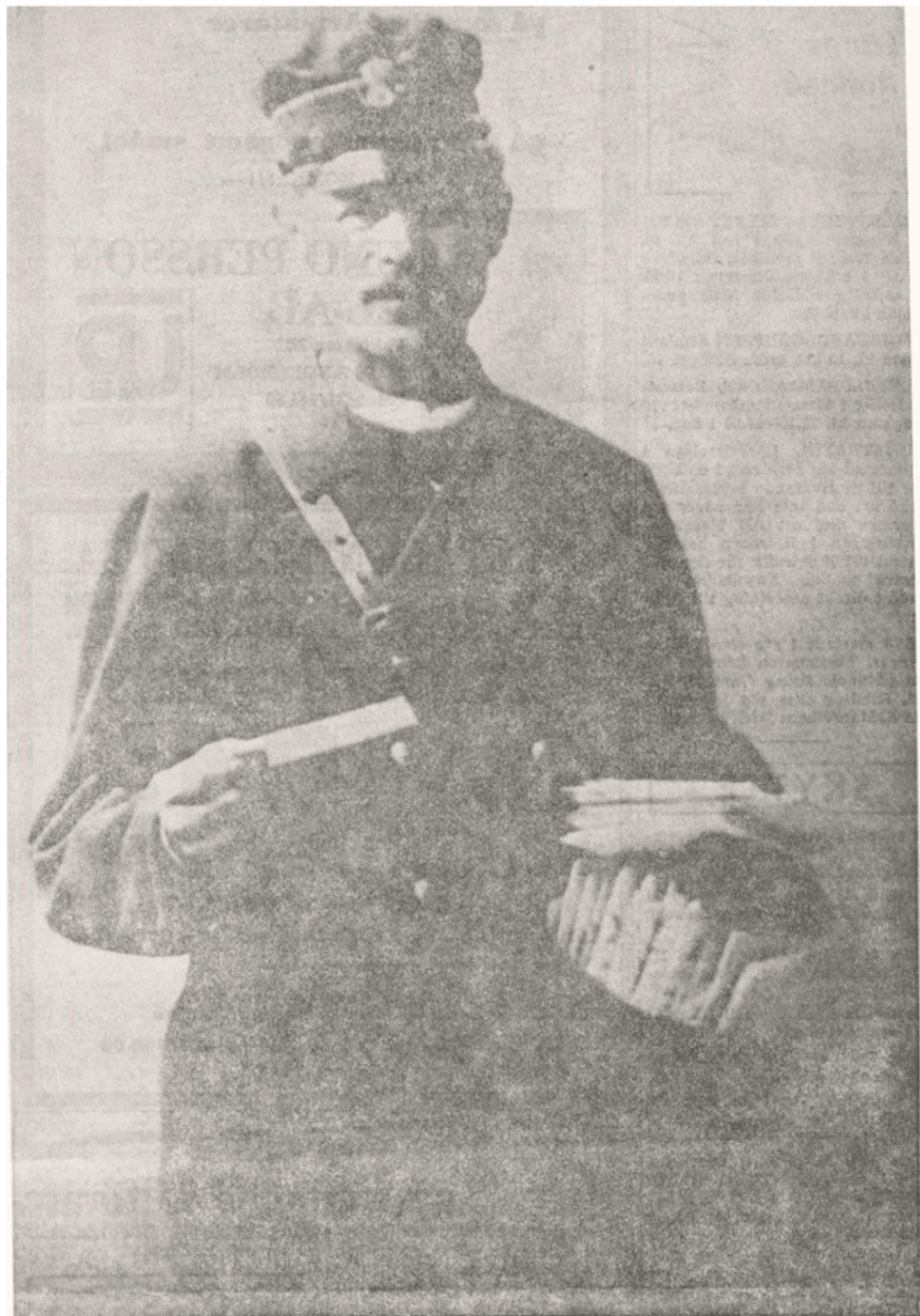


*Här förstorar eller ↑ minskar du texten*

*Posten ENGELHOLM / ÄNGELHOLM*

Ängelholms 350-åriga posthistoria  
började i dansk posttaxa från 1624



Den förste brevbäraren, postvaktbetjenten, i Ängelholm var Axel Petter Bengtsson, ensam på posten från 1877. Staden hade då 2000 invånare. Brevbärare Bengtsson gick i pension 1922.

Ängelholms postala historia är dokumenterad så långt tillbaka i tiden som till den 24 december 1624. Detta år grundlades det danska postverket och därmed utfärdades "Forordning om Post — Budde". Under rubriken "Hallandske Buddes Brefue Pendinge" finner man om brevportot:

Fra Kiöbenhaffn til Helsingör 4. skil., til Helsingborg oc Engelholm 6. skil., til Laugholm 7. skil., til Falckenberg oc Warberg 12. skil.

Det första svenska postkontoret i

Ängelholm inrättades den 1 januari 1700 sedan man i rikskansliet insett "nödvändigheten av att någon där å orten driver posttryttarna till riktig gång".

Hans Trägård blev Ängelholms förste postmästare, men hade redan innan han 1699 fick sin postmästarfullmakt haft hand om posten i staden. Av en skrivelse från 6.12 1698 angående postföringen mellan Halmstad och Helsingborg framgår, att Ängelholm stod antecknat på passet (handling som medföres av postförare för kontroll av och anteckningar om postlinjen och den befordrade posten) och att "posten avlades där hos tullnären Hans Trägård. Som postmästare skulle Trägård anteckna postens ankomst och "bortgående", samt hålla riktiga tinglas. Om Trägård hette det i en skrivelse av 20.2 1699, att "tullnären i Engelholm då han därstädes av lösväskan uttager (post), som på landet till betjänterna tillsändas skola, skriver på det lilla passet".

De oroliga förhållandena mellan Sverige och Danmark påverkade även posten i Ängelholm. Carl Boman, Ängelholms fjärde postmästare, avled 10.6 1742, men så sent som 6.11 1742 upprätthöll Bomans änka tjänsten. Hon skrev då, att "en dansk armé lär stå färdig för infall i Skåne". Stadens innevånare hade börjat packa och änkan undrade vad som skulle göras med postverkets handlingar, "därest ett så bedrövt öde skulle övergå landet. Vore det inte lämpligt att så snart något fientligt befaras, föra dem till säkert ställe?" Änkan skulle sörja för det.

# Finish i dag efter 43 år för postman i Ängelholm

I snart 43 år har han sysslat med post, brevbärförmanen Nils Hugo Persson i Ängelholm, som från och med onsdag kan sätta ett före detta framför titeln. I dag går han nämligen sin sista brevtäckningstur, och det har varit en händelse som inte passerat oförmärkt på postkontoret i Ängelholm. Där blev det tal, blommor och presenter för den trivsamma och gemytliga Nils Hugo Persson innan han i morse gav sig ut på förmiddagspasset.

Sjuttio år var Nils Hugo Persson när han knöt den första metala personliga kontakten med det yrke som han sedan skulle ägna sig åt. Då var han inte anställd vid postverket, utan bistod enlast fadern-lantbrevbäraren på lennes linje som gällde Ängelholm—Åkersholm. Persson hade således vanan inne när han år 1925 jälv anställdes vid postverket som lantbrevbärare på linjen Ängelholm—Huntley, ett avsnitt av postdistributionen från postkontoret i Ängelholm som så småningom byggdes ut att omfatta bland annat också Valhall och Errarps by.

I ur och skur delade Nils Hugo Persson ut posten på denna linjen ända fram till den 1 december 1955 och var således som alla andra lantbrevbärare något av en personifierad kontakt med yttervärlden. Det var inte alltid någon lätt cykelpromenad, ty cykeln var till en början det naturliga fortskaffningsmedlet även om Persson ganska tidigt lät "motorisera" linjen. Det kunde givetvis också behövas, eftersom linjen nåtte hela 42 kilometer.

— Bilen underlättade arbetet något väsentligt, menar Persson i en snabbintervju inför avskedet, men under hela andra världskriget var det att trampa. Ja, inte ens det ibland. Vintrarna kunde vara besvärliga nog, och särskilt de ordentliga vintrarna 1940—41 fick cykeln ofta stanna hemma i skällaren. Då hände det till och med att jag fick ta till sparkstöttingen, och det var inte det sämsta. Att enbart gå var nästan otänkbart, eftersom man när det var som mest hade 75—80 kilo att forsla med sig i tidningar, försändelser, paket och allt övrigt. Då behövdes det sannerligen något att lasta postväskor och säckar på.

I trettio år var Nils Hugo Persson lantbrevbärare, till en början under ett 25-tal år parallellt med sysslan som fjärdingsman i



Nils Hugo Persson klar för sista utbärningsturen efter 43 år vid postverket.

Rebbelberga men senare heltidsanställd. År 1955 befördrades han emellertid till brevbärförman i Ängelholm, och det är närmast den sysslan han frånträder i och med att han kommer tillbaka från eftermiddagsturen i dag.

— Det har varit ett mycket roligt och angenämt arbete, sammanfattar Persson. Man träffar alltid människor och det är roligt, eftersom de flesta alltid visar den goda och trevliga sidan när man visar sig med postsäcken.

Att detta förhållande till mycket stor del berott på att Nils Hugo Persson själv hör till den där typen av människor som alltid sprider trivsel och glädje omkring sig råder det ingen som helst tvekan om.

I förmiddags blev Persson vederbörligen avtackad och hyllad innan han begav sig ut på sin finish. Postmästare A. Hörfält tackade för lång och god vakt samt överlämnade blommor och en present från personalen vid postkontoret.

# 25 år i ur och skur som lantbrevbärare

För den som bor avsides från allfarvägen blir det ett angenämt avbrött då lantbrevbäraren kommer. Då får man de efterlängta tidningarna i sin hand med nyheter ute från stora världen och även från bygden, och det kan finnas ett brev med i den stora väskan, som man länge väntat på...

I ur och skur måste lantbrevbäraren ta sig fram. Han blir en vältränad idrottsman, varje dag måste han tillryggalägga sina mil. Hur många det blir genom årens lopp, har han knappt själv reda på.

Vi pratar en stund med Oscar W. Rehn, som efter tjugofem års tjänst den 1 april lämnar sin befattning som lantbrevbärare på linjen Lönnhässle—Åsbo—Össjö—Boarp—Lönnhässle, en sträcka på 22 km. Lång, mager och efter den hårda vintern trött, sitter han där och berättar om sina erfarenheter. De senaste månaderna har varit mycket ansträngande med kyla och svårframkomliga vägar. Ytterst sällan har det dock hänt att han måst inhibera postturen. Det har också hänt, att vänliga postkunder skjutsat honom i bil på rondan runt Boarp.

Rehn började sin brevbärartjänst den 1 april 1930 på linjen Lönnhässle—Åsbo—Össjö. Han cyklade till att börja med 3 dagar i veckan, och eftersom snöplogningen på vintern då inte var så effektiv som nu, fick han ofta gå, då det var mycket snö på vägarna. År 1934 utökades turen till 4 dagar i veckan. Den 1 mar 1939 blev postturen daglig. Den 1 juni 1947 tillkom rondan runt Boarp, vilken ytterligare utökades år 1951. De senaste åren har Rehn använt sig av moped, vilket underlättat arbetet. Han har dock inte fått glömma den ädla trampningen, då leden innehåller många svåra backar och i synnerhet Åseliden, som mopeden inte orkat forcera. Men på slutet väg har mopeden varit en god hjälp, vilket Rehn särskilt understryker.

— I början var väl inte betalningen så stor?

— Jag hade tre kronor om dagen, den tiden var det ju inte frågan om så stora löner. Den sista lönen har jag haft ungefär 17 kr., men så har ju också postturen blivit längre.

## En kombination av affär och postkontor.

Vi måste här inflika, att Rehn inte bara varit lantbrevbärare. Han har varit och fortfarande fårman, i lyckligt innehav av hans enda lanthandel i Lönnhäss-

le. Sina uppdrag har Rehn klarat så, att han kört posten på förmiddagen och öppnat affären, då han kom hem. Så har hans rörelse varit en slags kombination av affär och postkontor. Han har alltid varit tjänstvillig mot sina kunder. Gällde det att få ut pengar på en anvisning eller sparbanksbok har Rehn villigt förskottat beloppet och sedan fått det tillbaka på postkontoret nästa dag. Allt för kunderna! Han har också under dessa tjugofem år skaffat sig en stor och grundmurad popularitet. — Flykten från landsbygden har väl också gått ut över Lönnhässle?

— Ja, förr var det mycket mer folk där, svarar Rehn. Detta hindrar inte, att det är mycket mer post och tidningar nu än förr. Nu har var och en familj daglig tidning, förr var man ofta två om den. Då dominerade Skånes Annonssblad, nu är det Engelholms Tidning, av vilken jag delat ut precis 100 ex. på min posttur. Vidare är det massor av veckotidningar, vilket inte förekom så mycket förr. Även vanlig post har ökat i stor utsträckning.

En lantbrevbärare blir en slags klockarfar för bygden. Många blir uppdragen: lösa ut paket, postförskott, medicin, prenumerera på tidningar, betala skatt, bära ut folkpension och förresten stå till tjänst hemma när som helst. I pensionstider har det ofta varit folksamling i Rehns affär, där mycket pengar utdelats under årens lopp.

## En kola i brevlådan till Hiltösen.

Rehn har också haft en god tillgång i sitt goda humör och underfundiga humor, vilket inte minst hans många kunder satt värde på. Han har alltid något trevligt att berätta, då man råkar honom, och barnen flockas alltid kring honom. De vet, att i hans fickor finns det alltid kola, som han beredvilligt delar ut. Ofta har en kola hamnat i brevlådan till Hiltösen på gården, om hon inte varit tillreds att ta emot den.

— Är det inte tråkigt att köra samma väg varje dag i tjugofem år?

— Man blir så van, så man tänker inte på det. På sommaren, och i synnerhet på våren, har det varit en härlig tur, det är ju skog och vacker natur nästan hela vägen. På vintern däremot har det ofta varit omänskligt illa att ta sig fram. Då har man fått göra skäl för sin daglön.

— Man har aldrig funderat på att överfalla postmannen...?

— Nehej, där är aldrig nan som har försökt. Ibland har jag ju haft ganska mycket pengar på mig, men jag har alltid fått vara ifred, som väl är.

Hälsan har varit efterhängsen alla åren, sällan har Rehn varit sjuk. En gång kom han dock att frysa efter ett svettbad och fick lunginflammation och hamnade på lasarettet. Men det är inte många dagar han varit borta från sin tjänst varken på grund av sjukdom eller oväder. Punktligt som en klocka har han kört sin postur. Ibland har han ju dock blivit en smula försummad, då vänliga



Oscar W. Rehn är redo att lägga upp efter 25 års turer som lantbrevbärare på linjen Lönnhässle—Åsbo—Össjö.

människor bjudit på kaffe... Ibland har man ringt:

— Skriv ett gratulationskort och skicka, så redar vi det i morgon...

## Skönt att få vila efter denna hårda vinter.

Postturen och affären har upptagit tiden för Rehn, han har inte haft tid till några offentliga uppdrag. Han var dock sexman i många år i Lönnhässle, det innebär att han skulle ta emot alla skatter och betala dem till kommunen. Han var också under några år intresserad hemvärnsman och deltog i övningarna för bygdens försvar, där hans stora lokalkännedom kom till nytta.

— Hur känns det att lämna postturen efter så många år?

# 22 år som lantbrevbärare på naturskön och lång väg



*Lantbrevbärare Karl Larsson på en av sina sista tjänsteturer.*

En sträcka som motsvarar minst fem varv runt jordklotet har lantbrevbärare Karl Larsson, Hulebäckseröd, hunnit avverka under sina tjugotvå år i postbrevbäringens tjänst. Sträckan har han avverkat på cykel och moped, inte förrän det sista året har han haft bil. Nu lämnar han sin tjänst den 1 oktober för att helt ägna sig åt det lilla lantbruk han bedriver högt uppe på den natursköna Hallandsåsen.

Det var den 5 mars 1945 som Karl Larsson började köra ut posten i Margretetorp. I början var rundan bara 17 kilometer lång, men utökades successivt under årens lopp. De tio första åren använde hr Larsson vanlig cykel vid sina dagliga postrundor. Därefter kom mopeden till hjälp och två sådana hann bli uppslitna under ytterligare drygt tiotalet år. Inte förrän i maj i fjol, då poststationen i Margretetorp drogs in, började Karl Larsson köra ut posten med bil. Det var nu nödvändigt. Rundan kom att omfatta hela 64 km och utgick istället från Hjärnarp. Det blev därmed också en hel del nya hushåll som inslöts i Karl Larssons runda. I och med poststationens indragning i Margretetorp och därmed alla de postfack som där fanns, skulle från och med i fjol även dessa hushålls post köras direkt hem i brevlådorna. En lantbrevbärare har faktiskt ett rullande postkontor med sig och expedierar förekommande in- och utbetalningar, paketutlämning, frimärksförsäljning och dylikt.

Lantbrevbäring är ett fritt och härligt yrke, tycker Karl Larsson, men det är ju klart att många vinturar varit besvärliga. Förr i tiden hölls ofta vissa småvägar dåligt framkomliga och det fanns tillfällen Karl Larsson fick ta cykeln över axeln för att komma fram. Nu är det bättre och det är ju helt enkelt tvunget om man skall kunna fram med bil. Karl Larsson vill också ge ett berömmande ord till att de människor han under sin brevbartjänst kommit i kontakt med. Han tycker att de visat stor vänlighet och förståelse vid förekommande förseningar. Förr i tiden hade lantbrevbärarna ju även ofta tid att tacka ja till en kopp kaffe, vilket inte så sällan bjöds, men den tiden är förbi nu. Tiden räcker inte till för sådana "utsvävningar" mera. Som nämnts slutar Karl Larsson sin tjänst den 1 oktober. Fem veckors semester utgör emellertid kronan på verket, varför hans aktiva postutbäring umhörde iust före

månadsskiftet. Därmed slapp han också ifrån att ändra om eller skaffa sig ny, högerstyrd bil, vilket ju är nödvändigt för bilburna brevbärare i högertrafiken.

# Lämnar sin post efter fyrtio år

**ÄNGELHOLM (HD)** På fredagen tog en epok slut i Ängelholm. Då körde lantbrevbärare Stig Persson sin sista tur på linjen Ängelholm-Höja. Den linjen har han skött sedan 1952. Till posten kom han som 15-åring 1938!

På den tiden låg postkontoret vid Stortorget. Här arbetade Stig Persson både som brevbarare och med andra transportuppgifter. Han slutade emellertid och började på systembolaget, men återkom efter ett par år.

På den tiden befordrades den mesta posten med järnväg. Ängelholm var en stor knutpunkt, och trafiken var livlig längs Västkustbanan och på linjen Ängelholm-Helsingborg.

Så småningom gick Stig Persson över till lantbrevbärarsystemet och 1952 fick han ett fast distrikt i Höja med omnejd.

De första 13 åren cyklade jag i alla väder. Det var lite drygt, eftersom sträckan var tre mil lång, berättar han.

Därefter blev han bilbaren och sträckan utökades till åtta mil. Den turen har Stig Persson sedan innehaft i 30 år.

— Jag har trivts jättebra. Nog kändes det lite konstigt alltid att sluta nu.

Stig Persson har många ljusa minnen från den här tiden. När det gäller enskilda händelser är det dock en obehaglig som dominerar. Den inträffade i november 1979 då han råndes av två maskerade ynglingar.

Den ene av dem hade stannat "sin" bil och öppnat motorhuvens under förespegling att det hade uppstått något fel. När Stig Persson närmade sig blev han hotad med



— Jag har trivts jättebra, säger Stig Persson, som tycker att det känns lite vemodigt att upphöra med lantbrevbäringen.

pistol och fråntagen sina värdesaker.

Som den minnesgode erinar sig blev inte ynglingarnas frihet långvarig. Polisen var snabb på platsen och tog upp jakten. I en kurva i Spannarv — mitt framför en av HD-fotografernas hus! — slutade flykten. Rånarnas bil gick omkull och de kunde snabbt gripas.

— Trots att det är tre år sedan siter rättsdömet i ännu. När jag ser en bil parkerad framför mig dyker minnesbilderna upp. Just att de var maskerade har medfört att de har blivit en slags spökbilder.

— Det har faktiskt hänt att jag har vänt och kört om igen när jag har ställts inför en sådan situation

med en parkerad bil, säger Stig Persson.

Hans avtackning på fredagen ombesörjdes av postmästare Eski Jejlård och postområdeschef Kar Claesson. Nu ska han vara ledig fram till pensioneringen i juni. Tiden ska han ägna åt sin lastgärd och sina offentliga uppdrag.



# Lantbrevbärare i Höja rånades på PENSIONSPENGARNA



Lantbrevbärare Stig Persson, 56, chockades när han stoppades av rånarna på Höjavädukten utanför Angelholm.

ANGELHOLM: — Hit med väskan, sa den maskerade mannen och riktade pistolen mot 56-åriga lantbrevbäraren Stig Persson.

Sammanlagt ungefär 36.000 kr. gav det väpnade rånet vid Höjavädukten på fredagen strax före klockan 12.

Men efter en dramatisk bilakt kunde de två männen gripas med hela bytet i Spannarp en timme efter rånet. Brevbäraren blev svårt chockad och fick senare uppsöka Angelholms lasarett.

Stig Persson var som vanligt ute på sin tur över bl. a. Varalöv, Höja, Bonnarp, Spannarp, Karindal och Mardal. Eftersom det var den 15:e fasns en hel del pensionspengar i lederväskan.

Där motorvägen korsar Höjavägen stod en bil med motorhuvu uppfädd. En man rusar ut framför Stig Perssons postbil och stricker upp armarna som stopptecken. Mannen var maskerad, troligen med en strumpa över huvudet. Han riktade en pistol mot Stig, som startat "Hit med väskan", sa rånaren genom det nedrullade fönstret. Han fick väskan som, även om det var i slutet av turen, innehöll cirka 30.000 kronor samt en del värdepappershandlingar och frimärkskassan, 800 kr.

"Plånboken också" påpekade rånaren. Stig var då så klok nog att lämna ifrån sin egen plånbok, med cirka 5.500 kr., i stället för postens plånbok som innehöll mer pengar.

"Stick" blev nästa kommando rop från rånaren som sedan sprang bort till sin egen bil och körde iväg. Stig ställde sig direkt till närmsta bondgård i Höja och larmade polisen. Därefter tog han sig tillbaka till postkontoret i Angelholm.

Polisen satte genast igång en intensiv jakt med hjälp av de patruller som redan låg ute på vägarna. Ett vittne till händelsen kom in till polisen i Angelholm och gav fler detaljer.

En av polispatrullerna fick se två män byta bil i närheten av Spannarp. Det verkade misstänkt och de följde efter.

Inne i Spannarp sambälle gick rånarnas bil av vägen. En annan bilist stannade då och erbjöd sig att hjälpa till med bärgningen men det fanns det inte tid till. Istället flydde killarna, som är i 30-årsåldern, mot Mardal, med polisen hack i häls. De sprang med vindriktningen vilket var förstärkt i den kraftiga blåsten. Dessutom förevrådes spårningen.

En av killarna insåg ganska snart att det var löslöst och vände tillbaka till poliserna. Den andra kunde gripas ute på ett fält, cirka en timme efter rånet. Rånarna är inte väskända av polisen. Hos rånarna påträffades en revolverstrapp, en uppbordad startpistol och en slidkiv.

Vid spårningen deltog även två hundpatruller från Helsingborg, eftersom Angelholm inte hade några egna i tjänst.

Senare på fredagsaftermiddagen delades resten av den vanliga posten ut på Höja-linjen. Men pensionspengarna får en del vänta med att lösas ut tills på måndag.

— Lyckligtvis så händer sådant här inte så ofta, kommenterar postmästare Sven E. Broman. Och vi här i Angelholm har varit föreskonade... Det har varit förvånansvärt lite. Men vi hade ju ett väpnat rån mot en lantbrevbärare i Osby för ett tag sedan.

Postverket och Riksförsäkringsverket håller för närvarande på att utreda hur man skall göra med pensionerna i fortsättningen. Eventuellt kan det bli tal om att sprida pensionerna över 1,25- och tio dagar i månaden, eller skicka ut dem efter förelösdagen.

— Vi inom Postverket är mycket angelägna om att något givs åt det här, understryker postmästare Sven E. Broman.



Detta var början till slutet för de båda postmästarna. I en kurva i Spannarp sladdade bilen av vägen och hamnade fastklämd mellan ett träd och vägläntan. Foto: Carl Gustaf Bern.

# Adressändringar första jobbet FÖR NY POSTMÄSTARE

**ANGELHOLM (HD)** Nu den första maj ändrar Munka Ljungby och Skäldervikenadresserna till att vara Ängelholm. Även om det endast är att trycka på knappen, förberedelserna har redan klarat av, så är det ett av mina första jobb på den nya platsen Ängelholm. Så säger postmästare Sven Broman, som nu tillträtt befattningen som postmästare i Ängelholm efter det att Iscar Bondesson avgått.

Från 1 maj får Skälderviken ändrat till Ängelholm 3 och Munka Ljungby till Ängelholm 4. All brevbäring sker från detta datum med Ängelholm som utgångspunkt. Ändringen innebär att adresser och brevlådsnummer måste ändras.

## PROTESTER

Även om det inte är aktuellt för

dagen, så kommer väl Hjärnarp också in i bilden vad det lider. Västra Karup står i tur att ändra adress till Båstad, men här har en del protester kommit in, varför vi fr avvakta resultatet av dessa, säger Sven Broman.

Ängelholms nye postmästare Sven Broman är född 1915 och fick sina lärospån inom posten i Mora. Därefter har jag varit något av flyttfågel och tjänstgjort i Tomelilla, Karlskoga, Katrineholm, Skövde o. Lindesberg. Den senare orten lämnade jag för Ängelholm.

Jag har ännu inte hunnit sätta mig in i alla detaljer, men att komma till så utmärkte lokaler som Ängelholms förfogar över är underbart. Jag har också hunnit konstatera att det här finns utmärkt personal, och detta bör betyda att mitt arbete blir angenämt. Några större problem skall väl därmed inte behöva uppstå.

Ängelholmsrådet är ett drömmråde att komma till. I Lindesberg hade man glesbygdproblem att brottas med. Den saken uppstår väl inte här. Alla förutsättningar finns för att trivsel skall råda och för mig gäller det nu att plöja igenom allt som rör Ängelholm, säger Sven Broman.



— Ängelholm är ett drömmråde att komma till, säger nye postmästaren



Dags för en ny laddning brev. Postiljon Nils Ivar Johansson, Ängelholm, kommer med dagens brevskörd av tävlingsbidrag. Redaktör Sven Walett, t. h. som håller i själva tävlingen, ser mer än beldten ut

*Stora dagstava intressen om tilläggna vinst*